

firm ground

Verder met digitale toegankelijkheid

Onderzoek WCAG 2.0 en Principe Universeel, niveau AA

Onderzoek toegankelijkheid Raalte

Organisatie: Gemeente Raalte

Website: Raalte (<http://raalte.nl>)

Datum: 18 juli 2018

Versie: 1.1

Rapport: Onderzoek WCAG 2.0 en Principe Universeel, niveau AA, Raalte, versie 1.0
Firm Ground, 18 juli 2018

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport, of delen ervan, mogen niet zonder expliciete toestemming van de auteurs gepubliceerd of gedeeld worden.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting.....	4
1.1 Behaalde succescriteria.....	4
2 Inleiding.....	6
2.1 Opdrachtomschrijving.....	6
2.2 Wijzigingsblad.....	6
3 De check.....	7
3.1 Het onderzoek.....	7
3.2 Steekproef.....	7
3.3 Gebruikte systemen.....	9
3.4 Gebruikte webtechnologieën.....	9
4 Bevindingen.....	9
4.1 Principe Universeel.....	9
4.2 Principe Waarneembaar.....	13
4.3 Principe Bedienbaar.....	21
4.4 Principe Begrijpelijk.....	25
4.5 Principe Robuust.....	28
5 Overige adviezen en opmerkingen.....	30
6 Screenshots.....	31
7 Organisatie.....	32

1 Managementsamenvatting

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een check die is uitgevoerd op Raalte. Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.0 en Principe Universeel (voorheen samen bekend als 'de Webrichtlijnen'), niveau AA nog niet wordt voldaan.

1.1 Behaalde succescriteria

De resultaten van de check zijn in onderstaande tabel weergegeven. Voor ieder niveau is het aantal succescriteria benoemd waaraan de website voldoet en ter indicatie het percentage van het totaal aantal succescriteria van dat niveau.

Aantal succescriteria akkoord

	Aantal succescriteria akkoord	Percentage van totaal aantal succescriteria
WCAG 2.0	25	66
Principe Universeel	11	85
Webrichtlijnen (totaal)	36	71

Er zijn 30 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per pagina en per succescriterium is opgenomen in [hoofdstuk 4](#).

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwaliteit, zie [hoofdstuk 5](#).

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele site na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Raalte is een check uitgevoerd op de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.0 en Principe Universeel (voorheen samen bekend als 'de Webrichtlijnen'), niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:	Gemeente Raalte
Soort toets:	WCAG 2.0 en Principe Universeel
De check is uitgevoerd van:	12 april 2018 tot 24 april 2018
Website:	Raalte
Scope:	Alle pagina's op www.raalte.nl Er is een pagina op https://afspraken.raalte.nl/Internetafspraken/ meegenomen in de scope (dit is een extern systeem) omdat dit in een proces zit.
Uitgesloten van scope:	Externe systemen
Grootte van steekproef:	21 pagina's

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	code inspecteur	reden van wijziging
1.0	24 april 2018	Firm Ground	fg	n.v.t.
1.1	18 juli 2018	Firm Ground	fg	Foutieve url PDF besluitenlijst verbeterd

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

3 De check

3.1 Het onderzoek

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.0 en Principe Universeel (voorheen samen bekend als 'de Webrichtlijnen'), niveau AA. Het onderzoek is een '*falsificatieonderzoek*'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM 1.0 (<https://www.w3.org/TR/WCAG-EM/>).

3.2 Steekproef

De check betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere pagina's voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

Pagina	URL
afspraak maken (proces met formulier)	https://afspraken.raalte.nl/ internetafspraken/product=12
homepage	https://www.raalte.nl/
nieuwsbericht	https://www.raalte.nl/actueel/nieuws/ militaire-oefening
parkeerschijfzones - pagina met tabel	https://www.raalte.nl/adressen-gebied- parkeerschijfzone

PDF 01 Besluitenlijst d.d. 3 april 2018	http://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=raalte&agendaaid=13b1de74-bc83-4ea3-8d2c-c5c3b39ee0a5&FoundIDs=
pagina met formulier	https://www.raalte.nl/bijeenkomst-omgevingsvisie
evenementenkalender (data-tabel)	https://www.raalte.nl/evenementenkalender
detailpagina omgevingsvisie	https://www.raalte.nl/leefomgeving
contactgegevens	https://www.raalte.nl/meteen-naar/contactgegevens
nieuwsoverzicht	https://www.raalte.nl/news
pagina niet gevonden (404)	https://www.raalte.nl/nietgevonden
detailpagina contactpersonen voor ondernemers	https://www.raalte.nl/ondernemen/contactpersonen_voor_ondernemers
detailpagina starters	https://www.raalte.nl/ondernemen/starters
detailpagina WMO	https://www.raalte.nl/ondersteuning-thuis
overzichtspagina WMO	https://www.raalte.nl/ondersteuning-wmo-werk-en-jeugd-in-raalte
detailpagina organogram	https://www.raalte.nl/organogram
zoekresultaten	https://www.raalte.nl/search/site/afval
sitemap	https://www.raalte.nl/sitemap
PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte	https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf
pagina met video en iframe	https://www.raalte.nl/trouwambtenaren
overzichtspagina (hoofd menu-item)	https://www.raalte.nl/vergunningen-en-ontheffingen

3.3 Gebruikte systemen

- Mac OSX met Firefox 59.0.2, Chrome 66.03, Safari 11.03 + VoiceOver

3.4 Gebruikte webtechnologieën

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5
- DOM

4 Bevindingen

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium genoteerd.

4.1 Principe Universeel

Creëer content die betekenisvol, voor iedereen bruikbaar, uitwisselbaar en duurzaam is.

Richtlijn U.1 Semantisch

Pas technologieën voor webcontent op betekenisvolle wijze toe.

Succescriterium U.1.1: Semantisch correcte opmaak

Pas opmaaktalen toe op de in de specificatie beschreven wijze.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium U.1.2: Geen afgekeurde en afgeraden eigenschappen

Zie af van het gebruik van afgekeurde eigenschappen en afgeraden eigenschappen uit eerdere versies van technologieën voor webcontent.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium U.1.3: Kopregelhiërarchie

Sla geen niveaus over in de hiërarchie van kopregels.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.2 Gescheiden

Scheid content van presentatie en van gedrag.

Succescriterium U.2.1: Scheiding van content en presentatie

Content en presentatie worden gescheiden van elkaar aangeboden, indien de gebruikte opmaaktaal dit ondersteunt.

- Bij de foto's van de contactpersonen worden inline styles gebruikt.
- Op pagina: pagina met video en iframe
(<https://www.raalte.nl/trouwambtenaren>)

Succescriterium U.2.2: Scheiding van content en gedrag

Content en gedrag worden gescheiden van elkaar aangeboden, indien de toegepaste technologie voor webcontent dit ondersteunt.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.3 Bouw gelaagd

Borg de beschikbaarheid van basiscontent en -functionaliteit.

Succescriterium U.3.1: Gelaagd bouwen

Gebruik technologieën op zodanige wijze, dat de basiscontent en -functionaliteit die nodig zijn om een webpagina te kunnen gebruiken onder alle omstandigheden beschikbaar zijn.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.4 Foutmeldingen

Zorg voor bruikbare foutmeldingen.

Succescriterium U.4.1: Aangepaste foutmeldingen

Biedt bij door het systeem gegenereerde foutmeldingen de gebruiker mogelijkheden om verder te gaan.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.5 Formulieren

Maak formulieren optimaal bruikbaar.

Succescriterium U.5.1: Ondersteuning bij formulieren

Bied de gebruiker afdoende informatie en ondersteuning om een formulier succesvol te kunnen invullen en indienen.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.6 Meertaligheid

Maak anderstalige content eenvoudig bereikbaar.

Succescriterium U.6.1: Taalkeuze

Als webcontent beschikbaar is in meerdere talen, worden aan de gebruiker een of meer mechanismen aangeboden om tussen de verschillende talen te wisselen.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.7 Geneste weergavekaders

Sluit niemand uit bij het aanbieden van content middels geneste weergavekaders.

Succescriterium U.7.1: Alternatief voor geneste weergavekaders

Als content middels een genest weergavekader wordt aangeboden kan die content ook op een andere manier worden bereikt.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.8 Identificatie van tekens en symbolen

Specificeer karaktercodering.

Succescriterium U.8.1: Specificeer UTF-8.

Specificeer voor tekstuele content die door middel van een opmaaktaal is vastgelegd de UTF-8 karakterset.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn U.9 Openheid

Veroorzaak geen belemmeringen bij de creatie, publicatie en uitwisseling van content.

Succescriterium U.9.1: Gebruik ten minste open specificaties.

Gebruik bij het aanbieden van content ten minste open, niet leverancierafhankelijke en voor webcontent bedoelde specificaties. En geef bij gelijke geschiktheid de voorkeur aan open standaarden.

- De pdf heeft versie 1.4. Toegestane open standaarden zijn de formaten 1.7, A1 en A2.

- Op pagina: PDF 01 Besluitenlijst d.d. 3 april 2018
(<http://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=raalte&agendaId=13b1de74-bc83-4ea3-8d2c-c5c3b39ee0a5&FoundIDs=>)
- De pdf heeft versie 1.5. Toegestane open standaarden zijn de formaten 1.7, A1 en A2.
- Op pagina: PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte
(https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf)

Richtlijn U.10 URI's

URI's dienen duidelijk, uniek en duurzaam te zijn.

Succescriterium U.10.1: Duidelijke URI's

Het doel van de URI van een webpagina kan bepaald worden uit enkel de in de URI aanwezige informatie.

- Geen problemen aangetroffen

4.2 Principe Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1 Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk,

CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

- Het logo van de gemeente Raalte heeft als alt tekst 'Home'. De alt tekst moet beschrijven wat er op de afbeelding is te zien. 'Home' kan eventueel toegevoegd worden, bijvoorbeeld op deze manier: 'Homepage Gemeente Raalte'.
  - Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)
- De afbeeldingen in de PDF missen een tekstuele beschrijving.
  - Op pagina: PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte (https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf)
- Er is geen tekstueel alternatief voor de informatie die wordt gegeven in het organogram. Er is een alt tekst met 'organogram' maar dit is geen gelijkwaardige informatie.
  - Op pagina: detailpagina organogram (<https://www.raalte.nl/organogram>)
- De icoontjes in de gele titelblokken zoals 'Onze leefomgeving' missen een alt tekst. De illustratie met de bouwwerkzaamheden mist een alt tekst.
  - Op pagina: detailpagina omgevingsvisie (<https://www.raalte.nl/leefomgeving>)
- De foto met de helikopter heeft geen alt tekst.
  - Op pagina: nieuwsbericht (<https://www.raalte.nl/actueel/nieuws/militaire-oefening>)
- De afbeelding bij het agenda-item heeft geen alt tekst. De afbeelding bij het item 'Uitslag verkiezingen 2018' heeft geen alt tekst.
  - Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

Richtlijn 1.2 Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.3 Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

- De titel boven de tabel ('Besluitenlijst B&W-vergadering d.d. 3 april 2018') is buiten de codelaag (tags) gehouden, waardoor deze niet beschikbaar is voor hulpapparatuur. Bij het oplezen van het document wordt de titel daarom overgeslagen.
- Op pagina: PDF 01 Besluitenlijst d.d. 3 april 2018
(<http://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=raalte&agendaId=13b1de74-bc83-4ea3-8d2c-c5c3b39ee0a5&FoundIDs=>)
- De PDF heeft geen tags waardoor er geen codestructuur beschikbaar is voor hulpsoftware. Hierdoor kan de PDF op dit criterium niet verder onderzocht worden. Doordat er geen koppelingen beschikbaar zijn, kan dit document ook geen bladwijzers (bookmarks) bevatten. Bij langere documenten zoals deze PDF kunnen bladwijzers de gebruiker helpen bij het navigeren.
- Op pagina: PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte
(https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf)

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4 Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

- Een deel van de titel 'Bij één van de volgende bijeenkomsten. Meld je hiervoor aan.' bevat een link. Dit wordt echter alleen met een verschil in kleur aangegeven. Hierdoor is dit niet voor iedereen duidelijk. Voeg bijvoorbeeld onderstreping toe om duidelijk te maken dat het om een link gaat.
- Op pagina: detailpagina omgevingsvisie (<https://www.raalte.nl/leefomgeving>)

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel',

'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

- De sluitknop van de foutmelding heeft te weinig contrast (screenshot).
Foutmeldingen zijn in de hoog-contrast modus niet anders vormgegeven dan in de standaard modus.
- Op pagina: afspraak maken (proces met formulier) (<https://afspraken.raalte.nl/internetafspraken/product=12>)
- Het contrast tussen de blauwe koppen en de witte achtergrond is te laag. Dit komt op meerdere pagina's voor. Op pagina 17 en verder komt hetzelfde issue voor maar dan voor witte tekst op een blauwe achtergrond. Ook blauwe tekst op een blauwe achtergrond op pagina 36 heeft te weinig contrast.
- Op pagina: PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte (https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf)
- De tekst 'Meteen naar' en de items daaronder bij hover hebben te weinig contrast.
- Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

- Geen problemen aangetroffen

4.3 Principe Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1 Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

- Bij het handmatig invoeren van een datum als alternatief voor het gebruik van de datumprikker, komt er meteen een foutmelding na het invoeren van een teken (zie screenshot). Hierdoor is het onmogelijk data in te voeren met het toetsenbord om de gewenste resultaten te krijgen.
  - Op pagina: nieuwsoverzicht (<https://www.raalte.nl/news>)
- De kalender is niet goed te bedienen met het toetsenbord voor gebruikers van hulpapparatuur. Je kunt dagen selecteren, maar als je de kalender niet kan zien, weet je niet op welke maand de kalender staat. De maand is in de code niet aan de cellen gekoppeld. Als alternatief kun je zelf een datum intypen, maar dan weet je niet welke data beschikbaar zijn.
  - Op pagina: afspraak maken (proces met formulier) (<https://afspraken.raalte.nl/internetafspraken/product=12>)

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard

pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.2 Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor

<https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'.

Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op

<https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.3 Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.4 Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

- De pagina heeft geen duidelijk titel. De titel is ' Site | Gemeente Raalte'. In plaats van 'Site' zou hier bijvoorbeeld kunnen staan 'Zoekresultaten'.
  - Op pagina: zoekresultaten (<https://www.raalte.nl/search/site/afval>)
- Het bestand heeft geen titel.
  - Op pagina: PDF 01 Besluitenlijst d.d. 3 april 2018 (<http://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=raalte&agendaId=13b1de74-bc83-4ea3-8d2c-c5c3b39ee0a5&FoundIDs=>)
- Het bestand heeft geen titel.
  - Op pagina: PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte (https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf)

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

- Wanneer de knop 'Privacy instellingen' wordt geactiveerd, blijft de focus op de onderliggende pagina in plaats van naar de pop-up te gaan.

- Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

- De afbeeldingen voor de nieuwsitems staan in een link, maar hebben geen linktekst of alt tekst bij de afbeelding. Hierdoor is het niet duidelijk waar deze links naar toe gaan.
  - Op pagina: nieuwsoverzicht (<https://www.raalte.nl/news>)
- De afbeelding bij het agenda-item is een link, maar heeft geen alt tekst waardoor het doel van de link onduidelijk is. De links naar social media hebben geen beschrijvende tekst. In de code is er wel een tekst gezet, maar deze staat op onzichtbaar, ook voor screenreaders (`display:none`). Dit komt behalve in de footer ook voor op andere pagina's onder de content.
  - Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

- Wanneer je bent ingezoomd op 200% is de focus op de menu button om het hoofdmenu uit en weer in te klappen niet zichtbaar.
- Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

4.4 Principe Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1 Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

- Het bestand heeft als taal Engels gespecificeerd, maar is in het Nederlands.
- Op pagina: PDF Bouwen aan een economisch krachtig Raalte (https://www.raalte.nl/sites/default/files/bouwen_aan_een_economisch_krachtig_raalte.pdf)

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

- In de pop-up van de Privacy instellingen staat een deel van de tekst in het Engels zonder dat dit in de code is aangegeven.
- Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

Richtlijn 3.2 Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

- Bij het invoeren van een datum wordt de pagina automatisch ververs. Zorg dat er geen automatische page reload plaatsvindt, of geef de gebruiker vooraf een waarschuwing dat dit gaat gebeuren.
  - Op pagina: nieuwsoverzicht (<https://www.raalte.nl/news>)
- Wanneer een filter label wordt aangevinkt, ververs de pagina automatisch. Zorg dat er geen automatische page reload plaatsvindt, of geef de gebruiker vooraf een waarschuwing dat dit gaat gebeuren.
  - Op pagina: zoekresultaten (<https://www.raalte.nl/search/site/afval>)

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.3 Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige

tekst van dit succescriterium staat op
<https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

- Geen problemen aangetroffen

4.5 Principe Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1 Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

- De iframes met de video's missen een title.
- Op pagina: pagina met video en iframe
(<https://www.raalte.nl/trouwambtenaren>)

- De status van het 'mobiele menu' (wanneer ingezoomd op 200%) wordt niet aangegeven in de button waarmee het menu uitgekapt en ingeklapt kan worden. Er is een 'aria-expanded' waarde op het element (div) waarin het menu zit, maar deze status moet worden aangegeven op het interactieve element (de button) waarmee het wordt geactiveerd.
- Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)

5 Overige adviezen en opmerkingen

Tijdens de check zijn 3 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

- De icoontjes met links in het 'Meteen naar' blok hebben zowel een linktekst als een alt tekst, waardoor de tekst dubbel voorkomt. Beter is het om hier de alt tekst leeg te laten.
  - Op pagina: homepage (<https://www.raalte.nl/>)
- Na het activeren van een tab gaat de focus niet meteen in het tabpanel, maar eerst naar de andere tabs. Tabs werken ook met pijltjes. Daarom is het handiger voor de gebruiker als de tab toets meteen doorgaat naar het gekozen panel.
  - Op pagina: contactgegevens
(<https://www.raalte.nl/meteen-naar/contactgegevens>)
- Na de verversing van de pagina is de tekst bij de labels verdwenen, zodat het niet meer te zien is wat er is aangevinkt. De filtering functionaliteit wordt dubbel aangeboden: via checkboxes en via links. Beter is om een van de twee implementaties te kiezen: optie 1: met checkboxes, maar zonder automatische page reload of met waarschuwing hiervoor (zie bevinding bij 3.2.2) optie 2: met links, die dan wel focus kunnen krijgen. Nu is de focus er af gehaald (met tabindex=-1), maar kunnen gebruikers van hulpapparatuur ze nog wel zien via een lijst met beschikbare links.
  - Op pagina: zoekresultaten (<https://www.raalte.nl/search/site/afval>)

6 Screenshots

The screenshot shows a search interface for news items. At the top, there is an orange header with the word "Nieuws". Below the header, a pink error message states: "De ingevoerde waarde voor veld is ongeldig: De waarde 1 komt niet overeen met het verwachte formaat. Het jaar is ongeldig. Controleer of de invoer wel uit vier cijfers bestaat." Below the error message, there are three input fields: "Van" (containing "19 april 2018"), "Tot en met" (empty), and "Categorie" (containing "- Alle -"). To the right of the "Categorie" field is a "Wissen" button. Below the input fields, the text "Geen resultaten" is displayed.

foutmelding datumprikker

The screenshot shows a confirmation message for a meeting registration. The message is displayed in a green box with a close button (X) on the right. The text of the message is: "Bedankt voor je aanmelding! Deze is verwerkt. Tot ziens tijdens de bijeenkomst."

sluitknop bevestiging

The screenshot shows a confirmation message for an activity registration. The message is displayed in a blue box with a close button (X) on the right. The text of the message is: "U dient voor deze activiteit helaas een andere datum te kiezen." Below the message, there is a "Ga naar stap 2" button.

sluitknop foutmelding

7 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van Gemeente Raalte uitgevoerd door Firm Ground.